



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Incendiarii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

INCA NTATIO.

INCANTATIO omnis, ex genere suo mortale peccatum est. nam ibi semper est dæmonis expressa, vel tacita inuocatio, ex aliqua superstitione adiuuenta, ad aliquem dæmonis cultum. Vnde exercens huiusmodi incantationes, non excusatur à mortali, nisi ex imperfectione actus, vt quia non credit ibi interuenire dæmonis inuocationem, sed bona fide arbitraturs dare operam rei licitæ, quæ quidem ignorantia videtur tantum habere locum in personis idiotis, quandiu non sunt moniti. Post monitionem autem si non desistant, non excusantur: quia cessat bona fides. Nec excusantur, qui ignoranter fecerunt, qui tamen si sciuisent, nihilominus fecissent. Concordat Caiet. ibi in summa. Quia ignorantia, causa peccati nequam extitit.

OC CVLTA dæmonis inuocatio, ex multis cognoscitur. Primò, ex aliqua conditione vana adiuncta tanquam necessaria: vt cum dicitur, quod oportet talia verba esse scripta in charta caprina, vel manu sinistra vel à virginè, & huiusmodi. Hoc enim nihil facit ad verborum virtutem. Secundò, quando ad effectus naturales adhibentur aliqui characteres significatiui, quos dæmones ipsi intelligunt. Tertio quando ponuntur nomina, vel omnino incognita, vel nescitur ad quid pertineant. Quarto, quando effectus expectatus ex huiusmodi, excedit virtutem naturalium agentium, vt nosse cogitationes cordis, sanari statim hominem, vel aliud animal, & huiusmodi, quò ad medicinalia. Quinto, quando quæritur effectus vanus ex verbis sacris, vt si dicendo versiculum psalmi mouetur annulus, est manifestum quòd Deus non operatur ad huiusmodi vana, sed dæmon, qui gaudet honorari verbis, & rebus sacris. Sextò, ex adiunctis quibusdam verbis falsis, vt quòd Iesus dixit vxori suæ, vel quòd habuit psalmum, vel febres, &c. vel quando adiunguntur apocrypha, vel incerta. Est enim mirabile, quòd

Christus, qui tantam virtutem dedit Apostolis ad miracula facienda, hæc secreta eis non reuelauerit, quibus vetulæ, & hi pessimi homines videntur dotari. Omnia ergo hæc relinquenda sunt penitus, quia superstitiosa, & mala censentur. Caiet. ibi concordat in sententia. Inuocatio, per totum. Superstitio. §. 3. Diuinitio, per totum. Augurium. §. 2. Vide ibi aliquid. Qui autem huiusmodi superstitiosa nolunt dimittere ad consilium confessoris, etiam quod simpliciter fecerint, non absoluantur.

INCENDIARIJ.

INCENDIARIJ dicuntur, qui malo animo, autoritate propria incendunt aliena, vt domum, villam, segetes, & huiusmodi. 2. quæstio. 2. cū deuotissimam. & mortaliter peccant, non solum ex iniuria lata proximo, sed etiam propter damnum. Si verò præter intentionem ex negligentia hoc eueniat, erit mortale, vel veniale, iuxta negligentiam incendentis, de qua negligentia infra. Negligentia, pro totum. Si enim dabat operam quis rei licitæ, adhibita debita diligentia, vt quia proprium agrum incendebat, & casu euenit quòd ventus portauit ignem ultra quàm suspicari potuisset, in culpa non erit. Si verò voluntarie, vel lata culpa hoc fecit, tenebitur restituere totum damnum. capitul. si egressus. de iniuri. Si autem culpa leuis, vel leuissima fuit, licet mortaliter non peccauerit, tamen secundum ius tenetur ad restitutionem, dū modò teneatur de leui, & leuissima culpa: quòd si sine aliqua eius culpa fuit, ad nihil tenebitur, quia sine culpa poena non infertur, aliter iniquum esset.

INCENDIARIJ nõ solum tenentur de rebus incensis, sed de rebus perditis propter incendium. ca. fin. de iniuri. fuerunt enim causa amissionis harum rerum ob incendium.

RAPIENTES bona illorum, qui incendium patiuntur, restitutioni tenentur, nisi haberentur pro derelicto. c. si quis domum. de iniuri. contra enim volun

voluntatem possessoris rapiunt.

¶ **Q**UO IUSTO metu timet propriam domum incendi, ex domo vicini iam incensa, & eam diruit, non tenetur ad restitutionem secundum leges, quia nec iniuriam illi nec damnum facere videtur, cum res esset æque petitura. ff. ad leg. Aquil. l. si quis fumo. §. quod dicitur. Si autem non fuit iustus metus, ad simpliciter damnum tenebitur, secundum Hostium. debebat enim bene aduertere.

¶ **INCENDIARIJ** sunt excommunicandi, & post denunciationem absolui non possunt, nisi ab Apostolica sede de sententia excommunicata tua suspensa. Excommunicatio. 23. De iure vero civili puniuntur pena ignis, vel deportantur, proijciuntur bestijs, vel aliter. ff. de incen. l. qui ædes. Incendiarij locorum sacrorum, vel priuilegiatorum ipso iure sunt excommunicati. vide Excommunicatio 23.

¶ **INCERTA**, infra, Restitutio, §. 10.

INCESTVS.

¶ **INCESTVS**, peccatum mortale est quod committitur ex commixtione carnali, sine dispensatione, inter affines, & consanguineos, usque ad quartum gradum inclusiue, & tanto grauius, quanto contra naturalem reuerentiam debitam est. Et ad idem peccatum spectant consensus, cogitatio, tactus, & huiusmodi, erga affines & consanguineos, etiam si non sit voluntas consummadi, vel potentia naturalis, ut in impuberibus. Vnde bonum est, quod pueri non dormiant cum puellis consanguineis: quia licet non possint consummare actum, possunt tamen mortaliter peccare, se mutuò tangendo, ut dictum est supra. Impudicitia. §. 1. hoc consilium affert Arch. Flor.

¶ **Q**UO MODO incestus impediatur matrimonio, infra, matrimonium. §. 57. Est etiam hoc peccatum grauius adulterio: quia magis contra naturam, & leuius vitio contra naturam, & sacrilegio: secundum Thom. secunda secundæ quæstione. 15. ar. 12. & §. sunt enim. 32. quæst. 7. can. quemadmodum,

&c. sequenti. Accedens ad monialem, incestum committit, quia sponsa patris nostri est, & adulterium: quia alterius sponsa est, & sacrilegium. c. vitiginibus. 27. quæst. 1.

INCONSIDERATIO.

¶ **INCONSIDERATIO** voluntaria, quando scilicet quis non vult actu considerare priuatè, vel vult considerare: sed non quod debet, videlicet ea, quæ sunt necessariò facienda pro salute, vel dicenda, vel appetenda, vel cauenda, est peccatum mortale: quia notabilis negligentia circa salutem animæ, vel propriæ, vel alterius est. Si autem contingat facere aliquem actum, quem scit esse prohibitum, & tamen tunc actualiter non considerat ex sola inconsideratione, quod si consideraret, non faceret: ut quia comedit carnes, non aduertens quod sit feria sexta, non peccat mortaliter, quia non videtur esse in nostra potestate, ut occurrant nobis omnia, quæ scimus: & multo minus peccat, quia quasiuit, & considerauit, & post factum, se deceptum inuenit. Peccatum enim mortale contra intentionem accidere non potest, iuxta mentem. Caiet. ibi.

¶ **INCONSIDERATIO** aliquando etiam dicitur impedimentum rationis à bono iudicio agendorum, propter delectationem veneream: & tunc est filia luxuriæ. Quando sit mortalis vide supra, Cæcitas mentis, per totum. Consideratio secundum Thom. secunda secundæ quæst. 54. ar. vltim. pertinet ad iudicium: ideo defectus recti iudicii ad vitium inconsiderationis spectat.

INCONSTANTIA.

¶ **INCONSTANTIA** peccatum est, quod incurritur, cum homo à bono, ac debito proposito recedit, non exequendo illud, quia ab ordine rectæ rationis deuiat. Et est mortale: quando dimittit necessaria ad salutem, alias veniale. Et secundum Thom. 2. secundæ. q. 153. est filia luxuriæ, in quantum præceptum bonum impeditur propter delectationem veneream, cum ex impetu concupiscentiæ impeditur ne exequa-